

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **S. M.**
bytem X
zastoupený opatrovníkem obcí Bohuslavice
sídlem Bohuslavice 2, 789 72 Dubicko

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 1. 2020, č. j. X, ve věci příspěvku
na bydlení

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím změnil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Olomouci (dále jen „úřad práce“) z 11. 12. 2019, č. j. X, o snížení příspěvku na bydlení ze 4 209 Kč na 1 550 Kč měsíčně od 1. 10. 2019 do 30. 6. 2020, přičemž pro každé kalendářní čtvrtletí je nutno doložit příjmy společně posuzovaných osob a náklady na bydlení.
2. Žalovaný rozhodnutí úřadu práce změnil tak, že doplnil do výroku § 7 odst. 5 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“).

3. **Žalobce v žalobě** žádal přiznání dávky v plné výši a namítal porušení čl. 3 odst. 3, čl. 10 odst. 1 až 3 a čl. 30 odst. 1 až 3 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“). Žalobci bylo odepřeno právo jednat před správním orgánem v jeho přítomnosti a veřejně. Obsah rozhodnutí je zmatečný a „samá lež“.
4. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** uvedl, že žalobce 24. 7. 2019 podal žádost o dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení od 1. 7. 2019, k žádosti doložil zákonem stanovené doklady a prokázal požadované skutečnosti. Žalobce podal 23. 10. 2019 prohlášení osob o příjmech rozhodných pro nárok na dávky pro trvání nároku na dávku po 30. 9. 2019, v němž byly vyznačeny společně posuzované osoby, spolu s dalšími doklady. Úřad práce posoudil nárok na příspěvek na bydlení a její výši od 1. 10. 2019 a dospěl k názoru, že dávku je třeba snížit. Úřad práce zahájil správní řízení z moci úřední ve věci snížení příspěvku na bydlení od 1. 10. 2019 a současně žalobce informoval o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Poté úřad práce vyhotovil oznámení o změně výše dávky státní sociální podpory příspěvek na bydlení. Žalobce se vyjádřil k zahájení správního řízení a proti oznámení o změně výše příspěvku na bydlení uplatnil námitku. Úřad práce rozhodl o snížení dávky rozhodnutím, proti kterému žalobce podal odvolání. Žalovaný rozhodnutí úřadu práce aproboval.
5. Žalovaný k žalobním námitkám uvedl, že podle jeho názoru právní předpisy uvedené v žalobě porušeny nebyly. Žalobce měl možnost podat žádost o příspěvek na bydlení a mohl dokládat potřebné skutečnosti; bylo mu umožněno hájit svá práva a oprávněné zájmy, a to po celou dobu správního řízení. Správní orgány nesnižovaly žalobcovu lidskou důstojnost, nezasáhly do jeho osobní cti, neohrožily jeho dobrou pověst ani jeho jméno, nezasahovaly do jeho soukromého a rodinného života, neshromažďovaly neoprávněně údaje o jeho osobě, ani takové údaje nezveřejňovaly, ani nezneužívaly. Nebylo zpochybněno právo žalobce na přiměřené hmotné zabezpečení. Žalobci nebylo upřeno právo na pomoc v rozsahu stanoveném zákonem o státní sociální podpoře. Správní orgány o nároku žalobce rozhodovaly v souladu se zákony a ostatními právními předpisy. Žalobci nebylo upřeno právo jednat u správních orgánů osobně a bylo pouze na jeho rozhodnutí, zde se ke správnímu orgánu za účelem hájení svých práv dostaví osobně či bude komunikovat písemně. Správní řízení není řízením veřejným a řízení se vede s účastníkem řízení, přičemž v určitých mezích (např. dokládání určitých skutečností) mohou do řízení o dávce státní sociální podpory vstupovat i osoby společně posuzované.
6. Žalobce označil napadené rozhodnutí za zmatečné, opět bez bližší specifikace, v čem tato zmatečnost má spočívat. Žalovaný se s názorem žalobce neztotožnil. Podle žalovaného je napadené rozhodnutí vnitřně strukturované, vztahuje se k projednávané věci, odkazuje na příslušná ustanovení dopadající na projednávanou věc, vychází z podkladů doložených ve spisové dokumentaci, není zavádějící ani nesrozumitelné, bylo v něm vyjádření ke všem námitkám žalobce a byly v něm vyhodnoceny všechny podklady doložené žalobcem v průběhu správního řízení. Rozhodnutí vychází z platných právních předpisů.
7. Žalobce po celou dobu řízení o dávce neakceptuje a rozporuje § 7 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře (ve znění účinném do 30. 6. 2020), podle kterého *jde-li o příspěvek na bydlení, považují se za rodinu všechny osoby, které jsou v témže bytě hlášeny k trvalému pobytu; podmínka, aby spolu trvale žili a společně uhrazovaly náklady na své potřeby, se však nevyžaduje*. K trvalému pobytu bylo hlášeno na dotčené adrese šest osob a k takovému počtu osob úřad práce a žalovaný přihlížely při stanovení nároku a výše uvedené dávky.

8. Podle žalovaného byly shromážděny zákonem stanovené podklady pro rozhodnutí, byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro soulad úkonů s požadavky uvedenými v právních předpisech. Žalobou napadené rozhodnutí má oporu ve spise a není s ním v rozporu. Úřad práce a žalovaný rozhodovaly v souladu se zákony a věcně správně, rozhodnutí má náležitosti podle správního řádu.
9. **Krajský soud přezkoumal** v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
10. Soud zjistil ze správního spisu, že žalobce podepsal poučení účastníka řízení dne 24. 7. 2019.
11. Podle **rozhodnutí úřadu práce** z 11. 12. 2019 žalobce v žádosti o příspěvek na bydlení uvedl pět osob, které jsou v bytě společně se žalobcem hlášeny k trvalému pobytu. Tyto osoby se na žádost podepsaly. Dvě osoby doložily doklad o výši příjmů a další osoby prohlásily, že v rozhodném období neměly žádné příjmy. Žalobce ve vyjádření k oznámení o zahájení řízení a v námitce proti oznámení o snížení dávky uvedl, že nemá dostatek finančních prostředků.
12. **Žalobce v odvolání** žádal o přiznání příspěvku na bydlení v plné výši, aby ho správní orgány posuzovaly jen s jeho manželkou, která je 23 let bez příjmů, a ne s dcerou a jejími nezletilými dětmi.
13. **Žalovaný v napadeném rozhodnutí** odkázal na § 7 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře a rozhodnutí úřadu práce aproboval. Skutečnosti uvedené ve vyjádření k žalobě jsou podrobně uvedeny i v rozhodnutí o odvolání a jsou obsahem správního spisu, jak ověřil soud.
14. Podle napadeného rozhodnutí dále bylo prokázáno, že žalobci byly v rozhodném období (3. čtvrtletí 2019) vypláceny dávky důchodového pojištění ve výši 26 118 Kč. Manželka žalobce měla v rozhodném období nulový příjem a společně posuzovaná dcera žalobce měla rozhodný příjem ve výši 55 702 Kč (příjem ze závislé činnosti a nemocenské dávky). Společně posuzovaná vnoučata žalobce měla v rozhodném období nulový příjem. Úřad práce stanovil měsíční průměrný příjem rodiny v souladu s § 7 odst. 5 a § 4 zákona o státní sociální podpoře ($85\,141 : 3 = 28\,380,33$ Kč). Celkové náklady na bydlení v rozhodném období činily 30 190 Kč za plyn, elektřinu, vodné, stočné a odvoz odpadu. Průměrné měsíční náklady na bydlení byly ve výši 10 063,33 Kč. Tato částka je vyšší než 30 % příjmů, tj. 8 514,10 ($28\,380,33 \times 0,30$) a současně částka příjmů není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení 11 268 Kč, a proto žalobci vznikl nárok na příspěvek na bydlení ve výši 1 550 Kč ($10\,063,33 - 8\,514,10$). Podmínky pro nárok a výplatu příspěvku na bydlení jsou taxativně stanoveny v § 5, § 7 a § 24 až § 27 zákona o státní sociální podpoře a nelze je aplikací či výkladem rozšiřovat. Jde pouze o příspěvek a je určen na bydlení, nikoli na jiné potřeby. Způsob a výši příspěvku na bydlení určil zákonodárce. Pokud se žalobce nachází v nepříznivé sociální situaci, žalobce může požádat úřad práce o pomoc v hmotné nouzi.
15. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
16. Lichá je námitka o nezákonnosti napadeného rozhodnutí (porušení § 2 odst. 1 správního řádu).

17. Podle § 7 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře jde-li o příspěvek na bydlení, považují se za rodinu všechny osoby, s výjimkou osob uvedených v odstavci 4, které jsou v témže bytě hlášený k trvalému pobytu; podmínka, aby spolu trvale žily a společně uhrazovaly náklady na své potřeby, se však nevyžaduje.
18. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 12. 2009, č. j. 4 Ads 96/2009-93, pojem rodina je pro účely posuzování nároku na příspěvek na bydlení ze systému státní sociální podpory definován za pomoci zvláštního formálního kritéria, kterým je údaj o trvalém pobytu osob hlášených v témže bytě (§ 7 odst. 1 a odst. 6 zákona o státní sociální podpoře). Při stanovení okruhu osob společně posuzovaných s oprávněnou osobou (tj. žadatelem o dávku) tedy není třeba posuzovat, zda tyto osoby byt fakticky užívají či s oprávněnou osobou trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby.
19. V posuzované věci počet a jména osob hlášených trvale na adrese Bohuslavice 134 žalobce uvedl v žádosti o dávku a tyto údaje podepsali on a všechny uvedené osoby, resp. za tři nezletilé děti jejich matka, dcera žalobce. Úřad práce ověřil tyto údaje dotazem v centrální evidenci obyvatel. O počtu osob hlášených trvale k pobytu na uvedené adrese tak nebylo sporu. Žalobce fakticky nesouhlasí se zněním zákona, nikoli s jeho užitím a výkladem v napadených rozhodnutích.
20. Nemožnost rozšiřujícího výkladu v sociálních věcech opakovaně vyslovovaly soudy již v mnoha rozhodnutích. Jeho nepřipustnost odůvodňovaly zejména tím, že je v rozporu se zájmy ostatních (oprávněných osob, pojištěnců, jiných osob atd.), šel by nad rámec zákona, příp. Ústavy, situaci lze řešit jinými dávkami, záleží na vůli a autonomním rozhodnutí zákonodárce, které správní orgány a soudy nemohou nahrazovat (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 5. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 1/08, č. 251/2008 Sb.; usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2011, sp. zn. I. ÚS 138/01).
21. Neopodstatněná je žalobní námitka, že žalobci bylo odepřeno právo jednat před správním orgánem v jeho přítomnosti a veřejně. V posuzované věci nebylo ústního jednání třeba. Podle § 49 odst. 1 věty první správního řádu *ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné*. Podle § 49 odst. 2 věty první správního řádu *ústní jednání je neveřejné, pokud zákon nestanoví nebo správní orgán neurčí, že jednání nebo jeho část jsou veřejné*. Úřad práce oznámil žalobci zahájení správního řízení z moci úřední a žalobce se k tomuto oznámení vyjádřil. Úřad práce oznámil žalobci změnu výše dávky a k tomuto oznámení se žalobce opět věcně vyjádřil. Žalobce podal proti rozhodnutí o snížení dávky odvolání. Žalobce zjevně oběma oznámením i rozhodnutí porozuměl a ústní jednání během celého správního řízení podle správního spisu nepožadoval.
22. Soud neshledal ani nepřezkoumatelnost, vnitřní rozpornost nebo jiné vady napadeného rozhodnutí ve smyslu žalobních námitek, rozhodnutí obsahovalo všechny náležitosti podle § 68 správního řádu. Soud nezjistil v postupu úřadu práce a žalovaného, že by žalobci byla způsobena újma na právech pro uplatňování jeho základních práv a svobod (čl. 3 odst. 3 Listiny), že by nebyla zachována žalobcova lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno (čl. 10 odst. 1 Listiny), že by správní orgány zasáhly neoprávněně do soukromého a rodinného života (čl. 10 odst. 2 Listiny) a že by neoprávněně shromažďovaly, zveřejňovaly nebo jinak zneužívaly údaje o žalobci (čl. 10 odst. 3 Listiny). Ostatně, žalobce tyto obecné námitky nijak nekonkretizoval.

23. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily skutkový stav tak, že o něm nebyly důvodné pochybnosti, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil, a proto žalobu zamítl.
24. Soud v souladu s § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v něm neměl úspěch a správnímu orgánu takové právo ve věcech sociální péče nepřísluší.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 22. února 2021

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně